

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Davida Hipšra a Mgr. Lenky Krupíčkové v právní věci žalobců: **a) X, b) X, c) X, d) X, e) X**, zastoupeni JUDr. Ing. Jiřím Špeldou, advokátem se sídlem Šafaříkova 666/9, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 21. 9. 2020, č. j. 29 Az 19/2019 - 87,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobců, JUDr. Ing. Jiřímu Špeldovi, advokátovi, **se nepřiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I.

[1] Shora označeným rozsudkem Krajský soud v Hradci Králové (dále též „krajský soud“) zrušil rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 9. 2019, č. j. OAM-218/ZA-ZA11-ZA17-R2-2017 a č. j. OAM-217/ZA-ZA11-ZA17-R2-2017, kterými nebyla žalobcům udělena mezinárodní ochrana dle ustanovení § 12 až § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o azylu“), a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Uvedená rozhodnutí byla napadena samostatnými žalobami, krajský soud je spojil ke společnému řízení, neboť šlo o manžele a jejich nezletilé děti. Důvodem zrušení označených správních rozhodnutí bylo nerespektování smyslu a účelu § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též „správní řád“). Rozsudek krajského soudu (stejně jako všechna dále citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu) je v plném znění dostupný na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost odkazuje.

II.

[2] Proti uvedenému rozsudku krajského soudu podal žalovaný (dále též „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Stěžovatel je přesvědčen, že závěry stran porušení § 36 odst. 3 správního řádu postrádají oporu v platné právní úpravě i související judikatuře. Stěžovatel je názoru, že žalobcům řádně umožnil seznámit se s podklady rozhodnutí, přičemž i v dalším ohledu postupoval v souladu s právní úpravou. Uplatněný procesní postup není v rozporu se zákonnými povinnostmi správního orgánu, resp. nezkrátil žalobce na jejich právech. Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl zrušení rozsudku krajského soudu a vrácení mu věci k dalšímu řízení.

III.

[3] Nejvyšší správní soud zaslal kasační stížnost žalobcům (jejich ustanovenému zástupci) k vyjádření. Žalobci vyjádření ke kasační stížnosti nepodali.

IV.

[4] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[5] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Přesahem vlastních zájmů, který ve věcech azylu jediné vede k meritornímu projednání kasační stížnosti, je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je, kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce, pro Nejvyšší správní soud také nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu. O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v případě, že se kasační stížnost týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny v judikatuře Nejvyššího správního soudu nebo byly řešeny rozdílně. Přijatelná může být kasační stížnost také tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O takové pochybení se může jednat především tehdy, nerespektoval-li krajský soud ustálenou judikaturu, a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, nebo krajský soud v konkrétním případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. K tomu srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2007, č. j. 2 Azs 21/2006 - 59, ze dne 22. 5. 2013, č. j. 6 Azs 11/2013 - 18, ze dne 19. 6. 2013, č. j. 7 Azs 13/2014 - 52, a ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 30.

[6] Kasační stížnost podanou žalovaným správním orgánem lze považovat za přijatelnou, pokud by bylo shledáno zásadní pochybení krajského soudu při výkladu hmotného nebo procesního práva, případně pokud by krajský soud nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu (srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2007, č. j. 2 Azs 21/2006 - 59, ze dne 16. 10. 2012, č. j. 8 Azs 17/2012 - 37, ze dne 29. 11. 2016, č. j. 7 Azs 231/2016 - 55, ze dne 8. 3. 2018, č. j. 9 Azs 435/2017 - 24, ze dne 12. 12. 2019, č. j. 7 Azs 219/2019 - 32). Takových vad se krajský soud nedopustil.

pokračování

[7] Kasační stížnost míří proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 21. 9. 2020, č. j. 29 Az 19/2019 - 87, kterým byla zrušena rozhodnutí žalovaného z důvodu nerespektování smyslu a účelu § 36 odst. 3 správního řádu. Nejvyšší správní soud není názoru, že by uvedený závěr krajského soudu v daném konkrétním (a do jisté míry specifickém) případě odporoval právní úpravě a judikatuře Nejvyššího správního soudu (viz např. rozhodnutí ze dne 31. 3. 2016, č. j. 9 As 226/2015 - 44, ze dne 12. 1. 2017, č. j. 5 Azs 229/2016 - 44, ze dne 14. 12. 2016, č. j. 4 Azs 217/2016 - 40, ze dne 4. 2. 2004, č. j. 6 A 15/2000 - 63, č. 186/2004 Sb. NSS, a ze dne 15. 12. 2004, č. j. 7 As 40/2003 - 61, č. 958/2006 Sb. NSS) a Ústavního soudu (viz např. náleze ze dne 3. 3. 2005, sp. zn. II. ÚS 329/04 a na něj navazující rozhodnutí). Nejvyšší správní soud v souladu s krajským soudem dodává, že účastníkovi řízení nelze klást k tíži ani volbu jeho zmocněnce, resp. neznalost českého jazyka. Charakter azylového řízení a důvěrnost informací v něm nemůže být na překážku volby obecného zmocněnce; je na žadateli o mezinárodní ochranu, s kým chce svůj azylový příběh (ve kterém mohou zaznívat i velmi důvěrné informace) sdílet. Z právní úpravy a judikatury správních soudů přitom vyplývá i právo na tlumočníka, resp. právo porozumět úkonům činěným správním orgánem (viz § 22 zákona o azylu, podle něhož účastník řízení ve věci mezinárodní ochrany má právo jednat v mateřském jazyce nebo v jazyce, ve kterém je schopen se dorozumět, přičemž ministerstvo účastníku řízení ve věci mezinárodní ochrany poskytne bezplatně tlumočníka na úkony, ke kterým byl ministerstvem předvolán nebo vyzván; účastník řízení je oprávněn přizvat si na své náklady tlumočníka podle své volby). Významem uvedených práv se soudy opakovaně zabývaly, viz např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 4. 2009, sp. zn. 7 Azs 23/2009, ze dne 29. 5. 2009, sp. zn. 2 Azs 18/2009, ze dne 4. 9. 2003, sp. zn. 6 A 181/2002, ze dne 28. 8. 2003, sp. zn. 2 Azs 3/2003, ze dne 27. 1. 2009, sp. zn. 2 Azs 91/2008, ze dne 21. 4. 2005, sp. zn. 2 Azs 52/2005, ze dne 26. 10. 2007, sp. zn. 2 Afs 36/2007, ze dne 29. 1. 2010, sp. zn. 5 Azs 54/2009, ze dne 16. 10. 2012, sp. zn. 8 Azs 17/2012, či náleze Ústavního soudu ze dne 25. 10. 2005, sp. zn. Pl. ÚS-st. 20/05.

[8] Rozsudek krajského soudu nelze považovat ani za nepřezkoumatelný či vadný v intenzitě vyvolávající nutnost jeho zrušení. Krajský soud postupoval v mezích právní úpravy a judikatury Nejvyššího správního soudu (viz např. rozhodnutí ze dne 19. 12. 2013, č. j. 9 Azs 16/2013 - 26, ze dne 22. 1. 2004, č. j. 4 Azs 55/2003 - 51, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004 - 62, ze dne 13. 4. 2004, č. j. 3 Azs 18/2004 - 37, ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008 - 75, ze dne 21. 5. 2015, č. j. 7 Afs 69/2015 - 45, ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, publ. pod č. 133/2004 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 13. 4. 2004, č. j. 3 Azs 18/2004 - 37 atp.).

[9] Soud závěrem dodává, že správní orgán má řadu možností, jak reagovat na žádost o seznámení se s podklady rozhodnutí, popř. na další podobné žádosti účastníka řízení a jeho zmocněnce. Nejvyšší správní soud si přitom plně uvědomuje i možnost zneužívání institutu obecného zmocněnce, § 36 odst. 3 správního řádu, jakož i dalších institutů správního procesu (podpůrně viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 5. 2011, č. j. 1 As 27/2011 - 81, ze dne 11. 6. 2014, č. j. 3 As 107/2013 - 30 atp.), s ohledem na obsah spisu však není názoru, že by v tomto konkrétním případě k takovému zneužívání došlo. Uvedeným hodnocením přitom Nejvyšší správní soud ani nenaznačuje, že by správní

orgán musel vyhovět každé žádosti účastníka řízení, resp. jeho zmocněnce. Je na správním orgánu, aby posoudil důvodnost podané žádosti a tu v souladu s právními předpisy posoudil.

[10] Ani žádná další uplatněná stížní argumentace nezakládá přijatelnost kasační stížnosti. Krajský soud se nedopustil žádného zásadního pochybení při výkladu práva ani nepostupoval v rozporu s judikaturou. Z uvedených důvodů proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[11] Výrok o nákladech řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[12] Žalobcům byl krajským soudem ustanoven advokát, který žalobce zastupuje i v řízení o kasační stížnosti (§ 35 odst. 9, resp. 10 s. ř. s.). V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Ustanovenému zástupci Nejvyšší správní soud nicméně odměnu nepřiznal, neboť v řízení o kasační stížnosti neučinil žádný úkon, za který by mu náležela odměna podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů (srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 1. 2014, č. j. 6 As 36/2013 - 81, ze dne 21. 8. 2014, č. j. 7 Azs 122/2014 - 27, ze dne 23. 11. 2017, č. j. 9 Azs 291/2017 - 28, ze dne 22. 2. 2017, č. j. 7 Azs 15/2017 - 14 atp.).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. ledna 2021

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu